

Ġabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

13 ta' ġunju 2013*

"Agrikoltura — Fond Agrikolu Ewropew ta' Gwida u Garanzija — Kunċett ta' 'perijodu ta' skrutinju' — Possibbiltà ta' estensjoni, minn Stat Membru, tal-perijodu ta' skrutinju fil-każ ta' impossibbiltà materjali li jsir skrutinju matul it-terminu mogħti — Hlas lura tal-ġajnejha rċevuta — Sanzjonijiet"

Fil-Kawża C-3/12,

li għandha bħala suġġett talba għal deciżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Conseil d'Etat (Franza), permezz ta' deciżjoni tat-28 ta' Novembru 2011, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-2 ta' Jannar 2012, fil-proċedura

Syndicat OP 84

vs

Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer), aventi kawża tal-Office national interprofessionnel des fruits, des légumes, des vins et de l'horticulture (Viniflhor), li min-naha tiegħi huwa l-aventi kawża tal-Office national interprofessionnel des fruits, des légumes et de l'horticulture (Oniflhor),

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn L. Bay Larsen, President ta' Awla, J. Malenovský, U. Löhmus, M. Safjan (Relatur) u A. Prechal, Imħallfin,

Avukat ġenerali: N. Jääskinen,

Reġistratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer), minn J.-C. Balat, avukat,
- għall-Gvern Franciż, minn G. de Bergues u N. Rouam, bħala aġġenti,
- għall-Gvern Pollakk, minn M. Szpunar u B. Majczyna, bħala aġġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn P. Rossi u D. Bianchi, bħala aġġenti,

* Lingwa tal-kawża: il-Franciż.

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat Ĝenerali, ippreżentati fis-seduta tal-14 ta' Marzu 2013, tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deciżjoni preliminari tikkonċerna l-interpretazzjoni tal-Artikoli 2(4) u (6) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 4045/89, tal-21 ta' Dicembru 1989, dwar l-iskrutinju mill-Istati Membri fuq transazzjonijiet li jiffurmaw parti mis-sistema ta' finanzjament mis-sezzjoni ta' Garanziji tal-Gwida Agrikola u tal-Fond ta' Garanziji tal-Unjoni Ewropea u li qed ihassar id-Direttiva Nru 77/435/KEE (GU Edizzjoni Specjal bil-Malti, Kapitolu 3, Vol. 9, p. 208), kif emendata bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 3094//94, tat-12 ta' Dicembru 1994 (GU Edizzjoni Specjal bil-Malti, Kapitolu 3, Vol. 17, p. 24, iktar 'il quddiem ir-Regolament Nru 4045/89).
- 2 Din it-talba ġiet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn l-organizzazzjoni agrikola Syndicat OP 84 u l-Établissement national des produits de l'agriculture et de la mer (FranceAgriMer), aventi kawża tal-Office national interprofessionnel des fruits, des légumes, des vins et de l'horticulture (Viniflhor), li min-naħha tiegħi huwa l-aventi kawża tal-Office national interprofessionnel des fruits, des légumes et de l'horticulture (Oniflhor), fir-rigward tal-legalità tal-irkupru ta' għajjnuna Komunitarja li tirriżulta mill-Fond Agrikolu Ewropew ta' Gwida u Garanzija (FAEGG), Taqsima "Garanzija".

Il-kuntest ġuridiku

- 3 L-Artikolu 8(1) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 729/70, tal-21 ta' April 1970, dwar il-finanzjament tal-Politika Agrikola Komuni (GU L 94, p. 1) jipprovd:

"L-Istati Membri għandhom, skont il-ligijiet, ir-regolamenti u d-dispożizzjonijiet amministrattivi nazzjonali, jadottaw il-miżuri neċċesarji sabiex:

- Jiżguraw ruħhom dwar ir-realtà u r-reolarità tat-tranżazzjonijiet iffinanzjati mill-[FAEGG],
  - jipprevjenu u jiproċedu kontra l-irregolaritajiet,
  - jirkupraw is-somom mitlufa bħala riżultat ta' irregolaritajiet jew ta' negligenza.
- [...]" [traduzzjoni mhux ufficjali]

- 4 L-ewwel sar-raba' u l-ġħaxar premessi tar-Regolament Nru 4045/89 jipprovdu:

"skond Artikolu 8 tar-Regolament [...] Nru 729/70 [...], l-Istati Membri jieħdu l-mizuri neċċesarji sabiex ikunu sodisfatti illi t-transazzjonijiet iffinanzjati mill-[FAEGG] ikunu attwalment attwati u esegwiti b'mod korrett, u jipprevjeni u jieħu hsieb irregolaritajiet u sabiex jirkupra somom mitlufa bħala rizultat ta' irregolaritajiet jew negligenza;

[...] dispożizzjonijiet nazzjonali dwar l-iskrutinju li huma aktar estensivi minn dawk li hemm fir-Regolament m'humiex affetwati minn dan ir-Regolament;

[...] l-Istati Membri għandhom jkunu nkoraġġiti sabiex jinfurzaw l-iskrutinju ta' dokumenti kummerċjali ta' l-impriżi li qed jircieu jew jagħmlu pagament li huma jkunu għamlu skond d-Direttiva [tal-Kunsill 77/435/KEE, tas-27 ta' Ĝunju 1977, dwar l-iskrutinju, mill-Istati Membri, tat-tranżazzjonijiet li jagħmlu parti mis-sistema ta' finanzjament mill-Fond Agrikolu Ewropew ta' Gwida u Garanzija, Taqsima 'Garanzija' (GU L 172, p. 17)];

[...] l-implimentazzjoni mill-Istati Membri tar-regoli li hemm fid-Diretiva [...] žvela l-bżonn li ġerti dispożizzjonijiet ta' dik id-Direttiva jiġu emendati fuq il-baži ta' l-esperjenza mirbuha; billi in vista tan-natura tad-dispożizzjonijiet konċernati l-emendi għandhom ikunu nkulzi f'Regolament;

[...]

[...] filwaqt illi hija r-responsabilità ta' l-Istati Membri fl-ewwel waqt li jaddotaw il-programmi ta' skrutinju tagħhom, huwa neċċesarju illi dwan il-programmi jkunu komunikati lill-Kummissjoni sabiex din tkun tista tassumi l-irwol tagħha ta' superviżjoni u koordinazzjoni u tassigura illi l-programmi jkunu addottati fuq il-baži ta' kriterji xierqa; billi l-iskrutinju jista' għalhekk ikun konċentrat fuq setturi jew impriži fejn ir-riskju ta' frodi huwa għoli".

- 5 L-Artikolu 1(2) tar-Regolament Nru 4045/89 jipprovdi:

"Għall-iskop ta' dan ir-Regolament 'dokumenti kummerċjali' ifisser il-kotba kollha, registri, vouchers u dokumenti in sostenn, kontijiet u korrispondenza relatati ma' l-attività kummerċjali ta' l-impriža, kif ukoll informazzjoni kummerċjali, sakemm dawn id-dokumenti jkollhom x'jaqsmu direttament jew indirettament mat-transazzjonijiet imsemmija fil-paragrafu [subartikolu] 1".

- 6 L-Artikolu 2 tal-imsemmi regolament jipprovdi:

"1. L-Istati Membri għandhom jagħmlu skrutinju ta' dokumenti kummerċjali ta' l-impriži u jieħdu in konsiderazzjoni t-transazzjonijiet li għandhom ikunu skrutinati. L-Istati Membri għandhom jassiguraw illi l-għażla ta' l-impriži għall-iskrutinju tagħti l-aħjar assigurazzjoni possibbli ta' l-efficċjenza tal-miżuri sabiex jipprevjenu u jsibu l-irregolaritajiet skond is-sistema ta' finanzjament tas-Sezzjoni ta' Garanziji tal-FAEGG. *Inter alia*, l-għażla għandha tieħu in konsiderazzjoni l-importanza finanzjarja ta' l-impriži f'dik is-sistema u fatturi oħra ta' riskju.

[...]

4. Il-perjodu ta' skrutinju għandu idum mill-1 ta' Lulju sat-30 ta' Ĝunju tas-sena ta' wara.

L-iskrutinju għandu jkopri perjodu ta' mill-inqas 12 il-xahar li jintem waqt il-perjodu ta' skrutinju ta' qabel; jista' jiġi estiż għal perjodi, li għandhom jiġu stabbiliti mill-Istat Membru, li jiġu qabel jew wara l-perjodu ta' 12 il-xahar.

[...]"

- 7 Skont l-Artikolu 4 tal-istess regolament:

"L-impriži għandhom iżommu d-dokumenti kummerċjali li jagħmlu riferenz għalihom Artikoli 1 (2) u 3 għal mill-anqas tlett snin, li jibdew mill-aħħar tas-sena meta ikunu saru.

L-Istati Membri jistgħu jistabbilixxu perjodu itwal ta' kemm dawn id-dokumenti jistgħu jinżammu."

- 8 L-Artikolu 5(1) tar-Regolament Nru 4045/89 jipprovdi:

Il-persuni responsabbi għall-impriža, jew terzi persuni, għandhom jassiguraw li d-dokumenti kummerċjali kollha u l-informazzjoni addizzjonali jiġu provdu lill-uffiċċjali responsabbi għall-iskrutinju jew lill-persuni maħtura għal dak l-iskop. Dettalji maħżuna elettronikament għandhom ikunu provdu fuq medja xieraq li tappoġġa d-dettalji."

9 L-Artikolu 6 tal-imsemmi regolament jipprovdi:

“1. L-Istati Membri għandom jassiguraw illi l-uffiċjali responsabbli għall-iskrutinju jkollhom l-awtorità illi jaqbdū dokumenti kummerċjali, jew li jordnaw illi jinqabdu. Dan id-dritt għandu jiġi eżerċitat b'rispett għad-dispożizzjonijiet nazzjonali rilevanti u m'għandhomx jaffettwaw l-applikazzjoni tar-regoli li jirregolaw proċeduri f'materji kriminali li jikkonċernaw il-qbid ta' dokumenti.

2. L-Istati Membri għandhom jaddottaw il-miżuri xierqa sabiex jippenalizzaw il-persuni naturali jew ġuridiċi li jonqsu milli jagħmlu l-obbligazzjonijiet tagħhom skond dan ir-Regolament.”

10 L-Artikolu 9(1) tal-istess regolament jipprovdi:

“Qabel l-1 ta' Jannar li jsegwi l-perjodu ta' skrutinju l-Istati Membri għandom jibgħatu lill-Kummissjoni rapport dettaljat dwar l-applikazzjoni ta' dan ir-Regolament.”

11 Il-punt 4(g) tal-Anness II tar-Regolament tal-Kummissjoni (KEE) Nru 1863/90, tad-29 ta' Ġunju 1990, li jipprovdi regoli ddettaljati għall-applikazzjoni tar-Regolament Nru 4045/89 (GU L 170, p. 23), kif emendat bir-Regolament tal-Kummissjoni Nru 2278/96, tat-28 ta' Novembru 1996 (GU L 308, p. 30, iktar 'il quddiem ir-“Regolament Nru 1863/90”), jipprovdi l-komunikazzjoni, fir-rapport annwali pprezentat mill-Istati Membri skont l-Artikolu 9(1) tar-Regolament Nru 4045/89, tar-“riżultati tal-iskrutinji, mwettqa taħt il-perijodu ta' skrutinju li jippreċedi dak kopert minn dan ir-rapport, li r-riżultati tagħhom ma kinux disponibbli meta ġie kkomunikat ir-rapport li jikkonċerna dan il-perijodu”. [traduzzjoni mhux uffiċjali]

Il-kawża principali u d-domandi preliminari

12 Is-Syndicat OP 84, li huwa organizzazzjoni agrikola li tiġib fuha 48 produttur ta' frott u ħaxix, implementa pjan operattiv li jkopri l-perijodu mill-1 ta' Lulju 1997 sal-31 ta' Dicembru 1998. F'dan is-sens huwa rċieva ghajjnuna Komunitarja mill-FAEGG, Taqsima ‘Garanzija’.

13 Permezz ta' ittra tat-30 ta' Mejju 2000, is-Syndicat OP 84 ġie informat mill-awtoritajiet nazzjonali kompetenti mill-applikazzjoni ta' skrutinju fuq il-post skont id-dispożizzjonijiet tar-Regolament Nru 4045/89. Madankollu l-operazzjoni ta' skrutinju setgħet tiżvolgi biss mit-22 ta' Jannar 2001 sabiex intemmet fl-24 ta' Jannar 2001.

14 Peress li dan l-iskrutinju ppermetta li jiġi kkonstatat li certi azzjonijiet li fir-rigward tagħhom is-Syndicat OP 84 ippretenda li jkollu dritt għall-ghajjnuna Komunitarja ma kinux eligibbli minħabba n-natura purament individwali tagħhom u li l-metodi ta' trasferiment ta' fondi operattiv mill-Istati Membri tas-Syndicat OP 84 ma kinux konformi mal-Artikolu 15 tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 2200/96, tat-28 ta' Ottubru 1996, dwar l-organizzazzjoni komuni tas-suq fil-frott u l-ħnejjex (GU Edizzjoni Specjal bil-Malti, Kapitolu 3, Vol. 20, p. 55), l-Oniflhor, permezz ta' ittra tat-30 ta' Ottubru 2001, talbet lis-Syndicat OP 84 iħallas is-somom kollha ir-ċevuti għas-snin 1997 u 1998 u, sussegwentement, ħarġet titolu eżekkutiv għas-somom li għandhom jiġi rkuprati.

15 Permezz ta' deċiżjoni tas-7 ta' Novembru 2006, it-tribunal administratif de Marseille annulla t-titolu eżekkutiv mahruġ kontra s-Syndicat OP 84. Madankollu, permezz ta' sentenza tat-8 ta' Dicembru 2008, il-cour administrative d'appel de Marseille annullat din id-deċiżjoni u ċaħdet it-talbiet ipprezentati mis-Syndicat OP 84 quddiem it-tribunal administratif de Marseille. Għalhekk, is-Syndicat OP 84 ippreżenta appell ta' kassazzjoni quddiem il-Conseil d'État.

16 Insostenn tal-appell tiegħi, is-Syndicat OP 84 invoka b'mod partikolari aggravju bbażat fuq l-iżball ta' ligi li allegatament wettqet il-cour administrative d'appel de Marseille billi ddeċidiet li l-amministrazzjoni setgħet, mingħajr ma tmur kontra d-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 2 tar-Regolament

Nru 4045/89, tibda skrutinju matul il-perijodu ta' skrutinju inkluž bejn l-1 ta' Lulju 1999 u t-30 ta' Ĝunju 2000, minħabba l-fatt li l-aġir tagħha kien għamilha impossibbli li jkun hemm skrutinju effettiv matul l-ewwel perijodu.

17 Billi qies li r-risposta għal dan il-motiv iqajjem kwistjonijiet ta' interpretazzjoni tad-dispożizzjonijiet rilevanti tar-Regolament Nru 4045/89, il-Conseil d'État iddeċieda li jissospendi l-proċedura quddiemu u li jagħmel id-domandi preliminari li ġejjin lill-Qorti tal-Ġustizzja:

- "1) Il-'perijodu ta' skrutinju' bejn l-1 ta' Lulju ta' sena partikolari u t-30 ta' Ĝunju tas-sena ta' wara msemmi fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament [Nru 4045/89], għandu jinfiehem bħala dak it-terminu li fih l-amministrazzjoni inkarigata mill-iskrutinju għandha tinforma lill-organizzazzjoni tal-produtturi dwar l-iskrutinju ppjanat, tibda u tikkonkludi t-tranżazzjonijiet ta' skrutinju kollha fuq il-post u permezz tad-dokumenti u tikkomunika r-riżultati dwar l-iskrutinju, jew bħal dak it-terminu li fih xi wħud biss minn dawn l-atti ta' proċedura għandhom jiġu effettwati?
- 2) Fil-każ li l-imġiba jew in-nuqqasijiet tal-organizzazzjoni tal-produtturi jagħmluha impossibbli li jitwettaq b'mod effettiv skrutinju mibdi matul il-perijodu ta' skrutinju, l-amministrazzjoni tista', fin-nuqqas ta' dispożizzjonijiet espressi f'dan is-sens [fl-imsemmi]regolament [...], tkompli twettaq it-tranżazzjonijiet tagħha ta' skrutinju fit-terminu tal-perijodu ta' skrutinju li jkun imiss mingħajr ma tivvizzja l-proċedura b'xi rregolarità li mbagħad min ikun ġie skrutinat ikun jista' jinvoka kontra d-deċiżjoni li tistabbilixxi l-konsegwenzi li jistgħu jinsiltu mir-riżultati ta' dan il-kontroll [skrutinju]?
- 3) Fil-każ ta' risposta negattiva għad-domanda preċedenti, l-amministrazzjoni tista', meta l-imġiba jew in-nuqqasijiet tal-organizzazzjoni tal-produtturi jrendu impossibbli skrutinju effettiv, teżeġi l-ħlas lura tal-ghajjnuna mħallsa? Tali miżura tikkostitwixxi waħda mis-sanzjonijiet li jistgħu jiġi previsti skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 6 ta[l-istess]Regolament?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel u t-tieni domandi

- 18 Permezz tal-ewwel u t-tieni domandi tagħha, li għandhom jiġu eżaminati flimkien, il-qorti tar-rinvju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 2(4) tar-Regolament Nru 4045/89 għandux jiġi interpretat fis-sens li l-amministrazzjoni tista' twettaq operazzjoni ta' skrutinju, imħabba matul il-perijodu ta' skrutinju inkluž bejn l-1 ta' Lulju ta' sena partikolari u t-30 ta' Ĝunju tas-sena ta' wara, mingħajr ma l-proċedura tiġi vvizzjata b'irregolarità li l-operatur skrutinat ikun jista' jinvoka kontra d-deċiżjoni li tislet il-konsegwenzi tar-riżultati ta' dan il-iskrutinju.
- 19 Ċertament huwa minnu li l-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 2(4) tar-Regolament Nru 4045/89 li jipprovi li "[i]l-perijodu ta' skrutinju għandu idum mill-1 ta' Lulju [ta' sena partikolari] sat-30 ta' Ĝunju tas-sena ta' wara", ma jipprovdix espliċitament il-possibbiltà li titkompla operazzjoni ta' skrutinju, li tkun thabbret lill-operatur matul il-perijodu indikat, lil hinn minn dan il-perijodu, sew jekk tali possibbiltà tkun motivata permezz ta' nuqqas ta' kooperazzjoni min-naħha tal-operatur sew jekk le.
- 20 Sabiex tiġi interpretata din id-dispożizzjoni, hemm għaldaqstant lok li jittieħed inkunsiderazzjoni mhux biss il-kliem u l-istruttura tagħha, iżda wkoll il-kuntest tiegħu u l-ġhanijiet segwiti mir-Regolament Nru 4045/89 kollu kemm hu.

- 21 Fir-rigward tal-imsemmija għanijiet, minn interpretazzjoni magħquda tal-ewwel, it-tielet u r-raba' premessi tar-Regolament Nru 4045/89 jirriżulta li dan għandu l-intenzjoni li jsaħħah l-effikaċja tal-iskrutinji fidejn l-Istat Membri sabiex jipprev jenu u jeliminaw l-irregolaritajiet li jistgħu jeżistu fil-qasam tal-FAEGG (ara s-sentenza tat-13 ta' Gunju 2013, Unanimes *et*, C-671/11 sa C-676/11, ippubblikata fil-Ġabro preżenti, punt 17).
- 22 Sabiex jiggarantixxi r-realtà u l-effikaċja tal-iskrutinji nazzjonali u, għaldaqstant, ir-rekwizit ta' protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea, ir-Regolament Nru 4045/89 jissuġġetta l-imsemmija skrutinji nnifishom għas-superviżjoni u l-koordinazzjoni eż-żejt mill-Kummissjoni, bħal ma tindika l-ghaxar premessa tiegħu. Huwa preciżament l-Artikolu 2 ta' dan ir-regolament li huwa intiż jorganizza s-sistema uniformi ta' skrutinju taht is-sorveljanza tal-Kummissjoni. Permezz tas-subartikolu 4 tiegħu, dan l-artikolu jiżgura b'mod partikolari certa sistematicità u certa perjodicità ta' skrutinju (ara s-sentenza Unanimes *et*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 18).
- 23 Peress li għalhekk l-Artikolu 2 tar-Regolament Nru 4045/89 huwa intiż sabiex jiġibor fih l-attività ta' skrutinju tal-Istati Membri ghall-finijiet tal-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, il-kuncett ta' perijodu ta' skrutinju għandu jiġi interpretat fir-rigward tal-ghan ta' effikaċja tal-iskrutinji rikjesti minn dan l-artikolu.
- 24 Issa, l-osservanza tal-imsemmi għan jinvolvi li operazzjoni ta' skrutinju tista' sseħħi lil hinn mill-perijodu ta' skrutinju hekk kif inhu spjegat fl-Artikolu 2(4) tal-imsemmi regolament meta kien materjalment impossibbli li titwettaq xi tip ta' operazzjoni fit-terminu mogħti.
- 25 L-istess jista' jseħħi ukoll meta ma jkunx l-operatur skrutinat li jkun għamilha impossibbli li jintemm l-iskrutinju fit-terminu mogħti.
- 26 Madankollu għandu jiġi specifikat li fil-każ fejn huwa impossibbli li tintemm l-operazzjoni ta' skrutinju u, għaldaqstant, li jiġi kkomunikati r-riżultati tagħha lill-Kummissjoni qabel l-iskadenza tat-terminu mogħti sabiex isiru rispettivament din l-operazzjoni u din il-komunikazzjoni hija imputabbli għall-awtoritajiet ta' skrutinju, l-Istat Membru kkonċernat ma jistax jinvoka, fir-rigward tal-Unjoni, l-ghan ta' effikaċja sabiex jiġiustika n-nuqqas ta' osservanza tal-perjodicità tal-iskrutinji hekk kif previst fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament Nru 4045/89.
- 27 Qabel kollo, jidher li digħi kienet intiżha l-possibbiltà li jiżvolgi operazzjoni ta' skrutinju skont il-ħtieġa meta ġie adottat ir-Regolament Nru 1863/90. Hekk kif fakkret il-Kummissjoni fl-osservazzjonijiet bil-miktub tagħha, il-punt 4(g) tal-Anness II tal-imsemmi regolament jippermetti li jiġi inkluži r-riżultati tal-iskrutinji magħmula skont il-perijodu ta' skrutinju precedenti li ma kinux disponibbli meta ġie kkomunikat ir-rapport li jikkorrispondi għal dan il-perijodu. Peress li dan ir-rapport għandu, skont l-Artikolu 9 tar-Regolament Nru 4045/89, jiġi kkomunikat lill-Kummissjoni qabel l-1 ta' Jannar li jsegwi l-perijodu ta' skrutinju, ir-Regolament Nru 1863/90 jirrikonoxxi, mill-inqas, il-possibbiltà li tiġi finalizzata l-operazzjoni ta' skrutinju, mibdiha waqt il-perijodu ta' skrutinju precedenti, wara li dan jintemm.
- 28 B'hekk, għandu jiġi osservat li, fir-rigward tal-operaturi skrutinati, ir-regolarità tal-iskrutinji magħmula ma tistax tiddependi fuq il-kwistjoni dwar kemm l-implementazzjoni tal-imsemmija skrutinji tikkorrispondi għar-regoli stabbiliti fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament Nru 4045/89.
- 29 Fil-fatt, l-imsemmija dispozizzjoni tieħu hsieb tistabbilixxi regoli organizzatti bil-ghan li tiggħarantixxi l-effikaċja tal-iskrutinji u tillimita ruħha, hekk kif jirriżulta mill-punt 22 ta' din is-sentenza, sabiex tiggverna r-relazzjonijiet bejn l-Istati Membri u l-Unjoni għal finniet ta' protezzjoni tal-interessi finanzjarji ta' din tal-ahħar. Min-naħha l-ohra, din l-istess dispozizzjoni ma titrattax ir-relazzjonijiet bejn l-awtoritajiet ta' skrutinju u l-operaturi skrutinati.

- 30 B'hekk, l-Artikolu 2(4) tar-Regolament Nru 4045/89 ma jistax jiġi interpretat fis-sens li jagħti lill-operaturi inkwistjoni dritt li jippermettilhom jipprekludu skrutinji oħra jew usa' minn dawk intiżi minn din id-dispozizzjoni. Fir-rigward tal-fatt li jkollu bhala konsegwenza eventwali li jipprekludi l-irkupru ta' ghajjnuna rċevuta jew użata irregolarmen, tali dritt barra minn hekk jipperikola l-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni (ara s-sentenza Unanimes *et*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 29).
- 31 Fi kwalunkwe kaž, l-iskrutinji rikjesti mir-Regolament Nru 4045/89 jikkonċernaw operaturi li volontarjament aderew mas-sistema ta' sostenn stabbilita mill-FAEGG, Taqsima "Garanzija", u li, sabiex ikunu jistgħu jibbenefikaw minn ghajjnuna, aċċettaw l-implementazzjoni ta' skrutinji sabiex tīgħi vverifikata r-regolarità tal-użu tar-riżorsi tal-Unjoni. Dawn l-operaturi ma jistgħux validament iqiegħdu inkwistjoni r-regolarità ta' tali skrutinju għas-sempliċi raġuni li dan ma jkunx segwa r-regoli organizzatti li jikkonċernaw ir-relazzjonijiet bejn l-Istati Membri u l-Kummissjoni (ara s-sentenza Unanimes *et*, iċċitata iktar 'il fuq, punt 30).
- 32 Xorta jibqa' l-fatt li ċ-ċertezza legali tal-operaturi skrutinati fir-rigward tal-awtoritajiet pubbliċi li jwettqu dawn l-iskrutinji u jiddeċiedu, jekk ikun il-kaž, dwar it-tressiż ta' azzjonijiet legali hija għgarantita bit-terminu ta' preskrizzjoni tal-azzjonijiet legali, iffissat fl-Artikolu 3 tar-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95, tat-18 ta' Diċembru 1995, dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni Ewropea (GU Edizzjoni Specjali bil-Malti, Kapitolu 1, Vol. 1, p. 340), inizjalment għal erba' snin mit-twettiq tal-ksur ta' dispozizzjoni ta' dritt tal-Unjoni li jirriżulta minn att jew minn ommissjoni ta' operatur ekonomiku li għandu jew jista' jkollu bhala effett li jippreġudika l-baġit tal-Unjoni. Issa, hekk kif digħi osservat il-Qorti tal-Ġustizzja, it-termini ta' preskrizzjoni jissodisfaw, b'mod ġenerali, il-funzjoni li tīgħi żgurata ċ-ċertezza legali (ara s-sentenza tal-24 ta' Ĝunju 2004, Handlbauer, C-278/02, Ġabra p. I-6171, punt 40 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 33 Il-possibbiltà li l-beneficjarju ta' ghajjnuna mogħtija fil-kuntest tas-sistema ta' sostenn stabbilita mill-FAEGG, Taqsima "Garanzija", jkollu jsorri operaazzjoni ta' skrutinju lil hinn mill-perijodu stabbilit fl-Artikolu 2(4) tar-Regolament Nru 4045/89 għaldaqstant ma tistax titqies li tippregnudika l-principju ta' ċertezza legali sakemm it-terminu ta' preskrizzjoni ma jkunx għadu ddekorra.
- 34 Mill-punti preċedenti kollha jirriżulta li r-risposta għall-ewwel u għat-tieni domandi għandha tkun li l-ewwel subparagrafu tal-Artikolu 2(4) tar-Regolament Nru 4045/89 għandu jiġi interpretat fis-sens li l-amministrazzjoni tista', jekk ikun meħtieġ, tkompli l-operat tagħħha ta' skrutinju, imħabbar matul il-perijodu ta' skrutinju inkluż bejn l-1 ta' Lulju ta' sena partikolari u t-30 ta' Ĝunju tas-sena ta' wara, lil hinn mill-imsemmi perijodu mingħajr madankollu ma tivvizzja l-proċedura b'irregolarità li l-operatur skrutinat jista' jinvoka kontra d-deċiżjoni li tislet konsegwenzi tar-riżultati ta' dan l-iskrutinju.

Fuq it-tielet domanda

- 35 Fid-dawl tar-risposta mogħtija għall-ewwel u għat-tieni domandi, ma hemmx lok li tingħata risposta għat-tielet domanda.

Fuq l-ispejjeż

- 36 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża principali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti tal-Ġustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tiddeċiedi:

L-ewwel subparagraphu tal-Artikolu 2(4) tar-Regolament tal-Kunsill (KEE) Nru 4045/89, tal-21 ta' Dicembru 1989, dwar l-iskrutinju mill-Istati Membri fuq transazzjonijiet li jiffurraw parti mis-sistema ta' finanzjament mis-sezzjoni ta' Garanziji tal-Gwida Agrikola u tal-Fond ta' Garanziji tal-Unjoni Ewropea u li qed ihassar id-Direttiva Nru 77/435/KEE, kif emendata bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 3094//94, tat-12 ta' Dicembru 1994, għandu jiġi interpretat fis-sens li l-amministrazzjoni tista', jekk ikun meħtieġ, tkompli l-operat tagħha ta' skrutinju, imħabbbar matul il-perijodu ta' skrutinju inkluż bejn l-1 ta' Lulju ta' sena partikolari u t-30 ta' Ĝunju tas-sena ta' wara, lil hinn mill-imsemmi perijodu mingħajr madankollu ma tivvizzja l-proċedura b'irregolarità li l-operatur skrutinat jista' jinvoka kontra d-deċiżjoni li tislet konsegwenzi tar-riżultati ta' dan l-iskrutinju.

Firem